

۳۴

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی – درمانی تبریز
دانشکده پرستاری و مامائی تبریز
گروه داخلی جراحی (اتاق عمل)

نام درس : اصول و فنون عملکرد فرد اسکراب و سیار

نام مدرس یا مدرسین : دکتر مژگان لطفی

تعداد واحد: ۲ واحد نظری و ۱ واحد عملی (۱۶ جلسه نظری – ۸ جلسه عملی)

ترم و رشته تحصیلی : ۱

واحد پیشنیاز: ندارد

روز و ساعت تشکیل کلاس :

کد درس: 11499321

هدف کلی درس: آشنایی با اصول عملکرد و وظایف فرد اسکراب(دست شسته) و فرد سیار در اتاق عمل

برنامه جلسات :

اهداف جزئی درس (براساس سرفصل دروس):

در پایان از دانشجو انتظار می رود که بتواند:

جلسه اول و دوم: (ایجاد و حفظ محیط استریل: آماده سازی فرد اسکراب)

۱. شرایط ورود پرسنل به اتاق عمل(بهداشت فردی، یونیفورم اتاق عمل، تکنیک آسپتیک) را شرح دهد.
۲. اصول تکنیک آسپتیک را توصیف کند.
۳. هدف از اسکراب جراحی را شرح دهد.
۴. وسایل مورد نیاز برای اسکراب و ویژه گی های هر یک را توضیح دهد.
۵. محل اسکراب را توصیف کند.
۶. مراحل پوشیدن گان و دستکش را توضیح دهد.
۷. اصول تعویض دستکش و خارج کردن گان و دستکش را توضیح دهد

جلسه سوم : (آماده سازی وسایل و تجهیزات آرایش اتاق عمل)

۱. پیک ها و ابزار رایج در آماده سازی اولیه اتاق عمل
۲. ابزار ها و پنس های مشترک در ستهای جراحی را نامبرد و کاربرد آنها را شرح دهد.
۳. انواع مختلف سوزنهای جراحی را نام برد.
۴. مراحل چیدن میز جراحی را شرح دهد.

جلسه چهارم: پذیرش بیمار در اتاق عمل

۱. نحوه آماده سازی بیمار در بخش (قبل از عمل) را شرح دهد.
۲. نحوه ارتباط صحیح درمانی با بیمار در اتاق عمل را تحلیل کند
۳. نکات لازم برای تحویل بیمار به اتاق عمل را لیست نماید.
۴. مراقبت از بیمار در هنگام انتقال وی روی تخت عمل و پوزیشن دادن را توضیح دهد.

جلسه:آماده سازی اطفال و نوزادان برای عمل جراحی

۱. روش های بررسی روانی- اجتماعی کودکان در اتاق عمل را شرح دهد.
۲. آمادگی های لازم روانی اجتماعی برای کودکان آماده جراحی را شرح دهد.
۳. استراتژی های لازم برای آماده سازی کودکان جهت ورود به اتاق عمل را شرح دهد.

جلسه: پنجم

آشنایی با : ۱- آماده کردن پوست (هدف، تمیز کردن مکانیکی/حمام گرفتن/ دوش گرفتن، شیو بیمار، تجهیزات پایه، محلول های آنتی سپتیک رایج، اصول ضد عفونی محل عمل، موارد ویژه، ضد عفونی های روتین محل عمل، ثبت و علامت گذاری پوست)

۱. هدف از آماده کردن پوست را قبل از عمل جراحی توضیح دهد.
۲. روش های تمیز کردن مکانیکی را شرح دهد.
۳. هدف از حمام گرفتن قبل از عمل را توضیح دهد.
۴. روشهای مختلف شیو بیمار را مقایسه کند.
۵. تجهیزات لازم برای آماده کردن محل جراحی را نام برد.
۶. محلولهای آنتی سپتیک رایج در آماده سازی پوست را مقایسه کند.
۷. اصول ضد عفونی محل عمل را توضیح دهد

۸. نواحی روتین برای شستشوی پوست در جراحی های مختلف را روی تصویر رنگ نماید. درپ های مختلف لازم برای پوشاندن بیمار را نام برد.

۹. نحوه کاربرد پوشش های چسب دار برای درپ محل عمل را شرح دهد.
۱۰. هدف از علامت گذاری روی پوست را شرح داده و روش آن را توضیح دهد.

جلسه ششم: (شمارش گاز ها و وسایل جراحی) .

۱. هدف از شمارش جراحی را توضیح دهد.
۲. مراحل مختلف شمارش را توضیح دهد.
۳. یک برگ مخصوص شمارش را در تمرین کلاسی تکمیل نماید.
۴. اصول مربوط به شمارش غلط را شرح دهد.

جلسه هفتم :

مراقبت از نمونه (تعریف، روشهای بدست آوردن نمونه، پروتکول نمونه جراحی، ظروف، انواع ویژه نمونه، روشهای مورد استفاده، برچسب زدن به نمونه، محافظت از نمونه)

۱. نگهداری از نمونه ها را شرح دهد.
۲. روشهای آماده سازی نمونه را شرح دهد.
۳. نمونه های دوطرفه را توضیح دهد.
۴. نحوه ثبت و تحویل نمونه را شرح دهد.
۵. وسایل مورد نیاز برای تهیه و ارسال نمونه را نام برد.
۶. نحوه آماده سازی نمونه های کشت، اسمیر پاپا نیکولوئو، نمونه خون و نمونه کشت را توضیح دهد.
۷. نحوه آماده سازی اعضای قطع شده را شرح دهد.
۸. نحوه آماده سازی سنگ ها را شرح دهد.

جلسه هشتم:

وسایل تنظیم درجه حرارت (انواع تجهیزات، موارد مصرف، تنظیم)

۱. اجزای دستگاه گرم کننده را شرح دهد
۲. نحوه کار با دستگاه گرم کننده را توضیح دهد.
۳. نحوه کار با تشک گرم و سرد کننده را شرح دهد.

جلسه نهم : هموستاز (بند آوردن خونریزی) و جایگزین کردن خون (مروری بر مکانیسم های انعقاد خون، روش های هموستاز، تورنیکت ها، آماده کردن و استفاده از عوامل و تجهیزات همستاتیک، مانیتور کردن از دست دادن خون، نحوه استفاده از جایگزین کننده های خون، ترانسفوزیون

۱. هموستاز را تعریف کند
۲. معیار های قابل اندازه گیری وضعیت هموستاز را شرح دهد.
۳. نقش پرستار کمک جراح را توضیح دهد.
۴. مکانیسم تشکیل لخته را شرح دهد.
۵. علائم شوک هیپوولمیک را نام برد و روش های مانیتورینگ از دست دادن خون را شرح دهد.
۶. مراقبت های لازم در هنگام ترانسفوزیون خون را بکاربندد.

جلسه دهم : طبقه بندی زخم های جراحی

۱. ترم های مرتبط با التیام زخم را شرح دهد.
۲. آناتومی و فیزیولوژی بافت های اصلی بدن را توضیح دهد.
۳. مکانیسم های ترمیم زخم (اولیه ، ثانویه و....) را توصیف کند.
۴. انواع زخم را نام برد و مشخصات آن را شرح دهد.
- ۵.

جلسه یازدهم: روتین های بعد از عمل

۱. نحوه برداشتن درپ های بیمار را شرح دهد.
۲. مراقبت بعد از جراحی را شرح دهد.
۳. نحوه حمل بیمار و تحویل آن به اتاق ریکاوری را توضیح دهد.
۴. اصول نظافت اتاق عمل در بعد از عمل جراحی را شرح دهد.

- 1)Phippen,Mark.L.and Well'sMaryam.Patient care During Operative and Invasive Procedurs.Saudars.2000
- 2)Berry& Kohn's Operating Room Technique,mosby co,ISBN o323019803